

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aurea Rosa id e[st] pre||clarissima expositio sup[er]
eua[n]gelia to||tius anni**

Mazzolini, Silvestro

Hagenaw, M.dxvi.

VD16 M 1751

Casus xvij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70365)

De questiōibus impertinētibus

quia est ita consuetum. Consuetudo autē est
suis moribus institutum. vi. j. consuetudo.
Imo aliqui putant legi extra eodē ca.
vi. Sol. Nulla consuetudo naturalē eq
tate potest esse iusta sicut in Tho. Quarto
Quia aliqui creditor facit expensas in
exigendo. Et videtur quod liceat ei vendere ali
quod pro ad restituendum suū interesse: maxi
me cum hac intentione ut nihil pro accipiat
si tempore statuto debitor soluerit. Solutio
Hoc est laqueus diaboli. quia esto quod talem
habeas intentionem non potest mutari et
potest obliuisci iustum pretium et potest mor
ri et pauper remaneret in tuo libro aporthe
ca. Et propterea difficile est pecunia ob
lata remittere. Si ergo facis expensas: bene est
suis ut tibi facias pro illis recuperatione si
erit. Ellice conclusiones.

Prima. Quicumque scienter vendit ultra
iustum pretium notabiliter: mortaliter peccat
et est usurarius ex fine. et si non ex forma
si vendat ad tempus: excipiendo tamen ve
l infra.

Secunda. Sicut usura est emere minori pre
cio quod soluit nunc res quam habebis in posterum
et mortale si fiat in re notabilis.

Tertia. Quando venditor gratia empro
ris vendit quod suare volebat in alio tempore
in aliquo probabili. Et hoc est prudenter iudicium ex
timate pro valitum. Et ei vendere tantum pro
quantum pro extimate valitum.

Quarta. Si autem non intendebat serua
re: vel credit quod non plus valebit non licet
cedere.

Quinta. Licet emproxi soluere nunc
minori pretio quam credit res minus valitura
tempore quam reddet.

Sexta. Licet tibi vendere rem tuam
hac lege quod quam volueris pones pretium quo
posito non ultra concedes et pretio pscen
dente: nec eo descendente descendes. Ita ta
men quod pretium ponas. non quod sit pretium sed
quod currat quando ponet. et ita quod reinten
debas seruare donec occurreret pretium tibi
ubi placet.

Septima. Similiter licet vendere sub
hac lege quod detur tibi commune pretium
quod communiter currat tali die si serua
re intendis. et.

Octaua. Nulli licet pro vendere ad

tempus quam ad numeratum: dum res pretium suū
minus non excedat.

Nonā. In pretium istum multi et sepe laet
dunt: et ab eo pauci: et raro resurgunt.

Casus xvij.

Verisdecimoseptimo
Licet venditor teneat dicere
de defectu rei vendite: Ad quod tenet
dictus sanctus Thomas. ij. q. lxxvij.
ar. iij. Obscure. et ij. quodlibet. ar. x. et Pi
sanus et angelica. Doctrinam autem sancti
Thomas sic intelligo. Nulli licet pro infer
re damnū aut periculum. Quidam igitur defe
ctus dant dānū tamen: ut pannus malus. Qui
dā pro damnū et periculum psonae: ut
cibus corruptus seu venenosus: et equus ar
stus in cadens retrosum. In primis siue defe
ctus sit secretus siue non: venditor dicere non
tenet: sed sufficit si minuat de pretio rei quan
tum apprehendit ille defectus. quia neque dānū
neque periculum inferat emproxi. Si tamen periculum
non minuat inferat dānū. In secundis autem non
tenet si sint publici. sed si occulti etiam
minueret de pretio: quia exponeret emproxi
re periculo. Et dicit Ambrosius libro de officiis.
In tertio vicia eorum que veniunt prodi
lubent. alioquin quibus in suis emproxi trans
erunt: vult in actione vacare. Sed
quia Tullius de officiis introducit quen
dam dicentem. Quid tam absurdum quam
dūm iussu pro pericleret: domū pestilentē
vendo. Sed. Licet non debeat defectus dāni
pro psonae: quia retraherent emproxi a p
deratione bonitatis rei: tamen debet dici acce
denti ad emendū: quod pro omnia considerare. Se
cundo. quia si tenet dicere hoc ideo est: quia dā
do minueret pretium. Sed hoc est falsum: quia
partim ratione vendens frumentū in loco ca
ristie. et scies multos post se delaturos
tristitiam teneret hoc dicere: quod est falsum
Solu. Non est sile: quia viciū facit re esse
minoris pretii in presenti. non autem id quod futu
rū est et nescit. Ideo ille non tenet dicere.
Ellice conclusiones.

Prima. Licet nulli teneamur dare au
xilium nisi ratione cure vel necessitatis: tamen
nulli licet inferre damnū vel periculum.

Secunda. Si defectus res est dānosus et non
est licet

Piculosus: nō oportet illū occultū mā
difestare si p̄ctū minuat.

Tertia. Si at̄ eo casu p̄ctū nō minua
tur: peccat v̄ditōr z restituere tenet.

Quarta. Si at̄ nec v̄ditōr talē defe
ctū nouit: nō peccat q̄dē: sed tñ tenet resti
tuere cū nouerit.

Quinta. Si defect⁹ est piculosus z oc
cult⁹: sine p̄cō tacet si p̄cō.

Sexta. Si p̄o sit public⁹ nō oportet
ip̄m patefacere: sed oportet p̄ctum mi
norare.

Casus xvij.

Querit decimo octauo

Utrū emēs raptū vel furatū
teneat restituere: Ad h̄ respō
det Archie. ij. pre. ij. z Pl.

San. titu. Restitutio quarto. et Ray. z

Guil. z Host. Et fm istos distinguitur

Aut ei fecit ignorans aut scient. Si p̄o

mū: sic est possessio bone fidei: nisi vt d̄t

Ray. ignorātia eēt crassa vel supina: eo

q̄ lata culpa equipat dolo. extra d̄p̄st̄t.

vt aiaz. li. vj. Pōt igit̄ retinere exp̄sas

q̄s fecit tpe bone fidei circa rē. z fruct⁹

p̄cepros. extra de in. lre. resti. req̄s̄sit.

Et si bona fide durate res perijt: n̄ tene
tur fm Ray. z Host. qz n̄ erat i mora.

Nec s̄lt̄ si alienauit: qz n̄ desijt posside
re dolo. Nec tenet reddere p̄ctū qd̄ inde

habuit. qz p̄ctū rei furtiue n̄ est furtiū

. ff. de furt. l. q̄ vas. §. fina. Qd̄ itelligo

n̄ solū si illud distrapit: sed et̄si extat. qz

actio remanet vero dño p̄ scdm̄ empro
rē. Si tñ stante re illā agnoscat furtiua

tenet illā reddere cuz fructib⁹ extantib⁹
nec pōt a dño petere p̄ctū. L. de furtis.

l. in ciuilem. sed agit p̄v̄ditōrē. Si aut̄

scdm̄: adhuc distinguit. qz aut h̄ fec̄ ad

uilitatē suā: aut dñi. Si p̄mū: tenet res

stituere rē z oēs fruct⁹ extātes z p̄suptos

et̄si solū pbabilr̄ credebat. Nec libera
tur alienādo aut si res pereat. qz cōmissit

furtū rē alienā iusto dño p̄rectādo. ff.

de fur. l. j. Et tenet restituere eā i ea ho
nitate i q̄ em̄t. Imo z i ea in q̄ fuit tpe

intermedio: si qua fuit maior. Concord.
Ray. z Host. Et idē itelligit̄ de scdm̄

z scdm̄ emproze tali. Nec p̄t petere p̄ctū.

l. in ciuile. Si at̄ ad uilitatē dñi uilit̄

gerēs negociū eō p̄t reperere q̄cqd̄ sibi

abest p̄ illa restitue p̄ctū siue exp̄sas: z

tenet reddere q̄cqd̄ sibi p̄ ea re adest. ff.

Ray. z h̄ si uilit̄ negociū gessit. qz p̄ctū

um. §. e modicū: z dñs alias n̄ erat habi
tur⁹. Elice p̄ctōes.

Pr̄ia. Qui bona fide ignorant emit

rē furtiua: tenet solū de re z fructib⁹ ex
tantib⁹: nisi ignorātia eēt crassa.

Secda. Talis p̄t reperere exp̄sas fa
ctas i bona fide. n̄ aut̄ p̄ctū qd̄ dedit: h̄

agit p̄ voluntatem.

Tertia. Qui emit ignorātia crassa:

tenet in oib⁹ eo modo q̄ malefidei p̄o
fessor.

Quarta. Qui emit scient̄ ad suā uil
litatē. i. aio habed̄. p̄ se rem vel p̄ctū red
det de re z fructib⁹ extantib⁹ z de p̄suptis

z de oi melioratōe rei: et̄si res perijt
vt sit alienata.

Quinta. Qui aut̄ ad uilitatē dñi ge
rendo uilit̄ negociū ei⁹: z tenet reddere

re oēs fruct⁹.

Sexta. Uetz tali in foro p̄cie credat̄

tñ in foro p̄ctioso sec⁹. Uñ oportet ip̄s

prestari q̄ hac de cā emat. argumentū.

L. de fur. l. ij.

Septia. Probabilr̄ credo q̄ taliter

emēs parat̄ reddere vero domino si cō
paruerit: credēs tñ q̄ n̄ compebit. z cō
sequēter sperās p̄ se rem se habitur⁹: nō

peccat. qz p̄silit̄ pōt de veri dñi volun
tate p̄sumere.

Casus xix.

Querit. xix. Verū lice
at emere ab usurarijs man
fest⁹ pignera perditat̄. Ad h̄

respondet Archie. qvna opi
nio que est Alexan. de ales z Bonauē.

z Scoti. liij. distin. xv. est q̄ in ysura nō

transerat̄ dominiū fm quā non possūt

emi vel insolucionem ascipi: sicut nec

raptā. Sed alia est dicens q̄ transferit̄

sed remanet repetitio que est sc̄i Tho.
z Bos. z Berni. z glo. xiiij. q. liij. si quis